

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

Digres. I. De signis prædestinationis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

Ratio etiã id suadet: Nemo enim potest certè scire ea quæ pendent ex sola voluntate Dei, nisi Deus ea revelentur ut ait Apost. 2. ad Corin. Nemo enim novit quæ sunt Dei, nisi Spiritus Dei: Sed nostra prædestinatio pendet ex sola & gratuita voluntate Dei, ut patet ex dictis disp. 2. Ergo seclusa Dei revelatione, nemo scire potest, an numero prædestinatorum adscriptus sit.

Confirmatur: Nemo potest habere certitudinem infallibilem de sua prædestinatione & salute, nisi etiam habeat infallibilem certitudinẽ de sua perseverantia, quæ est certissimum salutis pignus, archa cœlestis gloriæ, & ut ita dicam, prædestinationis cum glorificatione fibula, quæ ætateque indissolubili nexu connectitur, juxta illud Christi Matth. 10. Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit, unde Iepide Blesensis: Cum veritates omnes currant ad bravium, sola perseverantia curvat, & gloria filie Regis est in sinubus aureis; quæ nihil prædest. gloria bonæ conversationis in principio nisi sit gloriosus & firmus. Quia de causa in sinubus vestimenti Summi Sacerdotis, Deus justitæ apponit malogranata, quibus coronam naturæ indicat, ut significaretur, coronam dari soli perseverantia. Cum ergo nemo, seclusa speciali Dei revelatione, possit habere infallibilem de sua perseverantia certitudinem, ut docet Augustinus de dono persever. cap. 13. & definit Tridentinum sessio 6. can. 16. manifestum est, neminem in hac vita posse esse de sua prædestinatione & salute securum. Unde Hieronymus Epist. ad Jovinianum: Ne lauderis hominem in vita sua, omnes in certamine sumus, sed quis accipiet bravium, saltem mors manifestabit.

Confirmatur ampliùs: Seclusa fide & revelatione divina, non potest aliquid certò cognosci, nisi per causam, vel per effectum: Sed neutro modo potest cognosci prædestinatio: illa enim, ut diximus, non habet aliam causam, quam gratuitum divinæ voluntatis decretum, quod nobis occultum est, & nullus datur effectus cum quo habeat indissolubilem nexum, nisi sola finalis perseverantia, de qua etiam, ut ostendimus, nemo potest habere infallibilem certitudinem: Ergo seclusa Dei revelatione, nemo potest esse certus de sua prædestinatione & salute; quamvis est in hoc mundo, ubi ut quidam ait: Est vita in labrice, vita in periculo, salus in dubio.

Si autem quæras, cur hoc secretum voluerit Deus suis amicis & electis occultare? Respondet idcirco Deum nobis illud voluisse celare, ut magis firmus de salute nostra timidi & solliciti, & ut hoc salutaris timore, dona gratiæ suæ in nobis custodiamus. Nam ut bellè Petrus Celsænsis: Quasi quidam custos super innumerabiles gemas, sic timor in ultimo carismatum ponitur, ad conservandas incompatabiles gratias. Gemma pretiosissima pietas, sed facile ab impietate subripitur, nisi timore custodatur... Habemus bonas & pulchras gratiarum puellas, sed sub custodia diligentissimi pedagogi, scilicet timoris, qui, ut ait Tertullianus, Fundamentum salutis est: præsumptio impedimentum timoris: timoribus ergo si speremus non posse delinquere: spectando enim timebimus, timendo cavebimus, cavendo salvi erimus: contra si præsumamus neque timendo, neque cavendo, difficile salvi erimus.

Dici etiã potest cum Basilio Seleuco, aliisque SS. Patribus, ideo nobis occultari prædestinationis secretum, ut quò magis celatur meta, ad Deum diligentius contendamus cursum, & festinemus ingredi in illam requiem, ut ait Apost.

A stultus. Unde apud Isaiam cap. 6. volabant Seraphici Spiritus, amoris & contemplationis peninis, quia celabatur illis cursus meta, nec sciebat quò pergerent: velabant enim alis suis Dei pedes & caput: Eò quòd, ut declarat Bernardus, ipsos etiã latet quòd ante mundum fuit, quòdve futurum est post consummationem.

Serm. 4. de verbis Isaiæ.

DIGRESSIO PRIMA.

De signis prædestinationis.

QUAMVIS Deus decreverit occultum prædestinationis mysterium, non præterit tam in electos suos, sed eos quibusdam signis notavit: inquit Bernardus serm. 2. in octava Paschæ. Quanam autem sint illa signa, quibus electi a reprobis discerni possunt, placet breviter hic exponere, & ex Scriptura & SS. Patribus referre.

Primum ergo prædestinationis signum est scientiæ fortunæ adversitatis, & afflictio pro Christi nomine æquo animo tolerata. Prædestinatio enim nostra fuit facta ad typum & normam prædestinationis Christi, quem Augustinus appellat. Præclarissimum lumen prædestinationis & gratiæ. Unde Apostolus ad Rom. 8. Quos præservit, & prædestinavit conformes fieri imagini filij sui. Prædestinatio autem Christi, quantum ad gloriam corporis, & sui nominis exaltationem, fundatur in passionibus & ignominis crucis: juxta illud Lucæ 24. Nonne hec oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? Unde egregiè Tertullianus: Christus sapos post secula gustavit, nec ante Rex gloriæ in cœlestibus salutat, quam Rex Iudeorum proscriptus in crucem. Ergo similiter (inquit Gregorius) Electorum est hic conteri, ut ad præmia debeant æterna hereditatis erudiri: nostrum est hic flagella percipere; quibus servatur de æternitate gaudere, hinc enim flagella omnem suum quem recipit... Eant ergo nunc reprobi, & voluntatum suarum desideria inultâ iniquitate consumant; atque eò temporalia flagella non sentiant, quò æterna eos supplicia expectant.

29.

De Prædest. Sum. corum c. p. 15.

Lib. de c. vna m. l. i. cap. 14. Lib. 26. moral. cap. 17.

Item prædestinatio, ut supra vidimus, rectè describitur: Transmissio creature rationalis in cœlestem gloriam. In qua descriptione Deus prædestinans sagittario comparari videtur, qui prædestinatos veluti tot sagittas in sinum ultimum, quasi scopum mentem, transmittit: tribulatio verò divina charitatis arcus est, ex quo electi ejaculantur. Novit Deus (inquit Augustinus) sagittare ad amorem. Nemo pulchrius sagittat, nemo certius: nam infallibiliter scopum ad quem collimat attingit. Sagittat verò, cum temporalibus poenis electos flagellat. Tetendit, ait Jeremias, arcum suum, & posuit me quasi signum ad sagittam, immisit in renibus meis filias pharæe suæ, & sagittæ eius ebibunt cruorem meum. Hinc electi, filij excusorum, à Regio Vate appellantur: quia dum eos Deus per flagella excutit, quasi sagittas in cœlum transmittit.

in Psal. 119.

Throm. 2.

Præterea, electi vocantur ab Apostolo ad Ephes. 1. In Christo signati: quia sicut moneta ut valorem habeat, debet notari sigillo Principis, ita electi, ut ad regnũ cœlestem admittantur, debent in Christo sigillari, & imaginẽ crucifixi in se exprimere, juxta illud Apostoli 2. Corint. 4. Mortificationem Iesu Christi in corporibus nostris circumferentes.

res, ut & vita Iesu manifestetur in corporibus nostris. A
 Uade bellissime Tertullianus in scorpiano cap. 6
 Dilectio hominem martyrem Deo excudit. Et in Apo-
 logetico irridens Gentiles, qui ligna & lapides
 sculpebant, & secabant, ut idola conficerent, ex
 hoc infert, per tormenta, Sanctorum corpora
 Deo consecrari. Si per hoc, inquit, causatur aliqua di-
 vinitas: ergo qui puniuntur, consecrantur, & numma
 erunt dicenda supplicia.

Non est etiam omitterendum id quod notat
 D. Bernardus super Cantica, scilicet quod nemo
 potest transire a deliciis in delicias. Ex quo infert,
 quod si quis in hac vita in labore hominum non sint, in
 labore profectio demonum erunt. Quam etiam ratio-
 nem tangebatur Abraham, dum dicebat diviti e-
 puloni: Memento quod recipisti bona in vita tua, &
 Lazarus similiter mala: nunc autem hic consolatur, tu
 vero cruciatur. Lucae 16.

30. Secundum predestinationis signum est li-
 benter audire verbum Dei, & delectari termi-
 nibus spiritualibus: juxta illud Christi Domini:
 Qui ex Deo est, verba Dei audit, item: Beati qui audi-
 unt verbum Dei, & custodiunt illud. Unde Bernardus:
 Magna mihi consolatio est, fratres mei, in verbo illo Do-
 mini: Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea enim
 vos libenter auditis, quia ex Deo estis. Certitudinem
 utique non habemus, an de numero simus electorum, sed
 spei fiducia consolatur nos, ne dubitationis hujus anxietate
 penitus cruciemur. Propter hoc data sunt signa que-
 dam & indicia manifesta salutis, ut indubitabile sit cum
 de numero esse electorum, in quo ea signa permanserint.
 Porro inter ea que fiduciam prestant & materiam spei,
 unum illud maximum est, de quo nunc capimus loqui:
 qui ex Deo est, verba Dei audit. Item Chrysologus
 hac verba Christi expendens: Oves mee vocem
 meam audiunt & sequuntur me. Oves bonae (inquit)
 pastoris sui audiunt, attentis auribus vocem, pastoris sui
 semper sequuntur arbitrium, pastoris sui totam faciunt
 voluntatem: ascendunt colles, pecunt ardua, mutant
 sapere regiones; & sic apta passuum, irrigua fluenti um-
 brosa, accommodata, secreta quietis loca penetrant, reperi-
 unt amoenitates, & delicia perfruntur. Et vos filioli
 quos suo Christus gregi adscripsit, Domini gregis porro
 copiosa, niveo & divino vestita jam vellere, molli sacro,
 celesti germine perfecunda; si per nostra vocis auditum
 ad loca sapere salutaria, ad salutaria pascula perventis:
 qua ordinamus attendite, qua dicimus audite.

Serm. 1.
 in Se-
 ptuag.

Serm. 173

31. Tertium signum est inimicorum dilectio, ju-
 xta illud Matth. 5. Diligite inimicos vestros, ut sitis filij
 Patris vestri qui in caelis est. At si filij, ergo heredes, ut
 arguit D. Paulus: Negari ergo non potest eccle-
 sticis gloriae hereditas Christiano, qui parcendo
 inimicis, Dei filius effici meruit. Nunc scio quod
 certissime regnaturus sis in Israel, aiebat Saül ad Da-
 videm, post insigne clementiae ipsius facinus,
 quando scilicet ipsi pepercit, cum facile potuisset
 illi necem inferre. Regum 24. Idem dici po-
 test de Christiano, injuria condonante, & in-
 imicum diligente: Nunc scio quod verè filius
 Dei es, & cum ipso regnaturus in caelo. Salo-
 monis templi, quod caelestis habitationis ty-
 pus fuit, singulae portae ex olivarum lignis erant
 constructae, ut significaretur, quod misericordia,
 & inimicorum dilectio, caeli portas aperit. Dili-
 gere ergo inimicos vestros: Nam dilectio sola (in-
 quit Augustinus) distinguit inter filios Dei & filios
 Diaboli. Vel ut ait Tertullianus: Iubemur diligere
 inimicos, quoque & orare pro eis qui nos persequuntur,
 ut haec sit perfectio & propria bonitas nostra, non commu-
 nis: amicos enim diligere omnium est, inimicos autem
 solam Christianorum.

Tract. 5.
 in epist.
 Joann.
 Ad Scapulam
 cap. 1.

Quartum predestinationis signum est humi-
 litas: Unde Christus Lucae 12. appellat praede-
 stinatos, pusillum gregem, non solum propter elec-
 torum paucitatem; sed etiam ob humilitatem
 devotionem: & quia, ut ait venerabilis Beda,
 Ecclesiam suam, quantalibet numerositate jam disten-
 tam, tamen usque ad finem mundi humilitate vult cres-
 cere, & ad promissum regnum humilitate pervenire. Item
 D. Gregorius exponens illud quod dicitur de Le-
 viathan Job. 41. Omne sublime videt, ipse est Rex super
 omnes filios superbiae, subdit: Quia redemptor nostri
 corda regum humilium; & Leviathan ipse Rex dicitur su-
 perborum, aperte cognoscimus quod evidentissimum re-
 proborum signum superbia est; ac contra humilitas, de-
 storum.

Quintum predestinationis indicium est de-
 votio singularis erga sanctissimam Virginem,
 quae est veluti via lactea, qua electi pergunt ad
 Regis caelestis palatium, & mystica scala Jacob
 per quam Deus descendit in terram, & homo
 ascendit in caelum. Haec (inquit Doctor mel-
 fluus) peccatorum scala, haec mea maxima fiducia. Haec
 tota ratio spei mea. Sicut ergo impossibile est (addit Au-
 gustinus) ut illi a quibus oculus hae misericordiae avertit,
 salventur; ita necessarium est, ut hi ad quos converit
 suos suos pro eis advocans iustificentur, & glorificentur.
 Unde merito ei applicat Ecclesia illud Ecclesiastici
 24. In electis meis miter radices. Et illud Pro-
 verb. 8. Qui me invenierit, inveniet vitam, & habiet
 salutem a Domino. Plerique etiam Mariae nomen
 istellam interpretantur, nec immerito, Maria quippe
 (ait Damianus) juxta sui nominis praefigium, san-
 cta portendit. Maria bona est predestinationum
 fortuna. Qui sub hac stella feliciter nascitur &
 vivit, fortunatè vivet, & ipsa propitia, quo ten-
 dit, feliciter perveniet.

Sextum divinae predestinationis signum est
 futurae gloriae spes firma. Illa enim non solum de
 praemio securus, sed praeproptere beatus facit, &
 caelestem gloriam praehibere incipit. Hinc Philo
 Judaeus spem vocat, Gaudium ante gaudium, & pre-
 sensionis futurae inchoationem. Imò Chryostomus in
 sermone de spe ait: Fides gloriam inchoat, & spe
 sustinendo consummat. Haec religionis anchora, si-
 dei fomes, virtutum vigor, difficultatum omnium
 victrix, baculus nostrae peregrinationis, &
 nostrorum laborum refrigerium & levamen.
 Hanc (inquit Augustinus) in terram sanctam, saepe
 quam anchoram praemisimus, ne in isto mari turbidum
 naufragaremus. Quemadmodum enim de navi qua in
 anchoris est, rectè dicimus quod jam in terra sit, licet ab-
 hac succinet: sic contra hujus peregrinationis nostrae
 stationes spes nostra fundata est in illa civitate Jerusalem.

Alia salutis & predestinationis signa referunt
 Bernardus serm. 1. & 2. in octava Paschae, ubi
 expendens haec verba 1. Joan. 5. Tria sunt quae
 testimonium dant in terra. Spiritus, aqua, & sanguis, haec
 exponit de signis nostrae predestinationis & salu-
 tatis: ita ut per spiritum intelligat exercitium
 operum spiritualium, per aquam, fontem lacry-
 marum, ad ablenda peccata; & per san-
 guinem, sanguinolentum poenitentiae martyrium,
 ad pravas affectiones perimendas. Videri etiam
 potest Vivaldus in opere regali, ubi de signis
 predestinationis fulissime disserit.

E

DL